

Матэрыялы выпуску падрыхтаваў да друку Мікалай ЧАХОУСКІ (тэл. 32-41-92).

Сунічная градка

Хто не марыць пра гэту буйную, чырвона-барвовую, сакавітую ягаду? Першыя экзэмпляры — найбольшыя. Асобныя не «спраўляюцца» у шклянку!

Вясна — найлепшы час для перасадкі суніц. Восенню застаўся кусты, якія трымаў укарніліся, але не там, дзе належыць. Амаль да канца мая можна праводзіць закладку новых дзялячак.

Пачнём з праполкі і ўвясняння ўгнаенняў. Падыдуць арганічныя (перапражыны гной, дэстава зямля, каміст), мінеральныя (нітрафоска, нитроаммофоска) і попель. Добра даць і тое, і другое. Грэцкія. Яны ўвясняюць даўжэй аднаго. Досыць — відор кампосту, 200 грамаў нітрафоскі, дзве шклянкі попель на 3 квадратных метры. Глебу старанна ўзрыхліць, імкнучыся перавярнуць слой. Выбраць усе пустазелле. Асабліва звяртаць увагу на шматгадовыя — пырык, коніскае шчаўе, дзямухавец, розныя «паўзучыя». Чысціна градкі — залог будучых урадкаў.

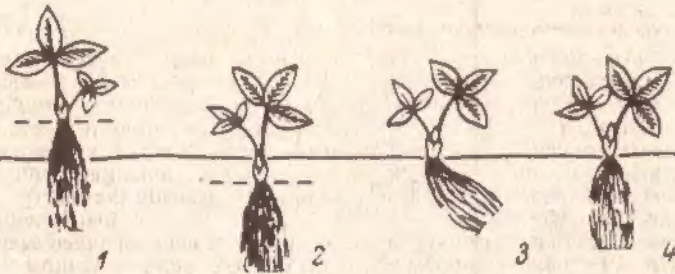
Аднагадовыя кусты суніцы павіны быць ад здаровай «мамы», мейце два-тры лісты, добра сфарміраванае сардэчка і моцную карэньчышчаў сістэму белага ці крыжы жайгаватага колеру. Карэньчышчаў падарожжам да 5 см, азімем пашкоджаныя лісты. Азім, самы маленкі лі сардэчка, пакінем. Усё расадку хоць бы на 20 хвілін змесцім у настой каравяку і гліны.

Садзім на роўным участку ці з невялікімі схіламі. Апошнія найлепшы, бо вясняныя воды будучы сыхаюць з градкі. Радкі размяшчаем адзін ад аднаго на адлегласці 60 см, паміж раслінамі — да 40 см. Ідуць яны з поўначы на поўдзень.

На малюнку відзець, што толькі чацвёрты кустык высаджаны правільна. Сардэчка на ўзроўні глебы, карані распаўсюлены. Першы — занадта высока, другі — нізка, а трэці нейкі скрутылены. Кустык добра прысыпаць кампостам, злёгку абшчынуць (за лістоў не выцягваючы), паліць. Лепш з лейкі праз сіцечка. Вільгата павіна насыціць зямлю на глыбіню залягання каранёў. Пасля паліва падрыхціць і замульчаваць торфам ці кампостам.

Расадка ўкараняецца пачынаючы з сярэдзіны. Калі расліна выкінула новы ліст (другі ці трэці), а надвор'е сухое, можна ішчы расадку з падкормкай. У падкормку дадаць попель (шклянку на выкары).

Пры добрым доглядзе ўжо ў гэтым годзе (можна, крыху запознена) атрымаеце першыя ягады. Але найбольш ураджай будзе на другі год. Пасля аднаго зніжася. На чацвёрты-пяты сезон трэба закладаць новыя ўчасткі.

Паспрачаемся з замаразкам

Сіноптыкі абяцваюць лагодны май. Тэмпература будзе на два градусаў вышэй звычайных сярэдніх паказчыкаў. Добра ўсё і з апядкамі — у норме.

Але да розных напраў надвор'я трэба быць гатовымі. Шмат дзе ўзнікла ці вострая пакажэнка бульбы. Людзі садзяць фасолі, памідоры, агуркі. А ўсё ж гэтыя культуры вельмі баяцца марозу. Асабліва небяспечныя марозы для расад. Ураз можна забіць праца двух месяцаў.

Больш моцныя, але «хуткія» (да гадзіны) замаразі шодзяць менш, чым слабыя, але працяжыя.

Некалькі прыёмаў дапамогуць пазбегнуць бяды. Найлепшы ўвільгатніць расліны, калі чакаеца рэзкая змена тэмпературы. Кропелкі вільгаты на лістах, плёнцы, паперы стануць ахоўнымі. Ды і глеба, насиченая вадой, добра прапуская цяпло і дрэнна — холад. Над градкай утвараецца нібы туман.

Пасеем... грэчку

З многіх новых культур у дачынку грэчка займае, бадай, самае пачэснае месца. Хоць шклянку, хоць некалькі лыжачак, але высеець на сваім участку гэту каштоўную культуру. Абмалаціць, азімць цвёрдую луску — не праблема. Удалася б толькі...

Некалькі квадратных метраў для грэчкі знайсці не надта вялікая праблема. Тым больш, што яна родзіць пасля бульбы ці 4-5 іншых культур. Глебы — сусец, суглінкі, дэстава-падзолістыя. Добра, калі яны запраўлены з вясні арганічнымі і мінеральнымі (фосфар і калій) ўгнаеннямі.

Азім асаблівае патававанне да поля ўсё ж ёсць. Яно павіна быць са слабакіслай ці нейтральнай рэакцыяй і без хлору. Значыць, з калійных найбольш падыходзіць попель, калімагнезія.

На гэта звернем асаблівую увагу, бо патрабавальнасць да калію і мікраэлементаў у грэчку павышаная. Пры ўраджай у 20 цэнтнераў з гектара яна вынісіць з поля калію больш за ўсё культур.

Калі пераўтвараць у зямлю, гарохам ці яравой пшаніцай, то ў два разы! А вось азотных патрабуе мала.

На сотку дадзім да 0,4 кг азотных, 0,5 кг фосфарных і 0,45 — калійных (хлорысты калій не прымяняць). Усё ў разліку на дзеючае рэчыва. Эфектыўна ўносіць ўгнаенні ў радкі.

Сеюць (можна як гарох ці моркву), калі глеба на глыбінні азімжанага насення (ад 3 да 5 см) прагрэецца да 10 градусаў і мінуе небяспечна замаразаў.

Памітаем, што нават парэўналі невялікія марозы густыя малодшыя парасткі і дарослыя расліны.

Догляд заключаецца ў праполках і рыхленні. Асабліва важна выдаліць шматгадовыя пустазелле з моцнымі каранямі.

У заключэнне заўважым, што пачылі і вось вельмі любіць грэчку, увесць дзень снуюдаю па прыгожых залісцата-жоўтых кветках, збіраючы нектар. Без іх, апыляльнікаў-зборшчыкаў, ураджай не будзе. А мёд з грэчкі найбольш леваны.

Увогуле, калі расліна мяняе афарбаванне, становіцца больш цёмнай.

Ён таксама «не пускае» мароз. Доследамі ўстаноўлена, што новыя расліны можна асеражыць нават ад марозу ў два-тры градусы, калі кожныя 15—20 хвілін наладжваць дожджык з распыляльніка.

Добра дапамагаюць і дымныя кучы (сміцце, лісце, папера, дрова, мох). Але работа не дасць плёну, калі падскожыць мароз ніжэй трох градусаў. У такім выпадку лепш наладзіць на расліны «шанкі» з паперы ці плёнкі, накрывіць гадаванцы паперай, плёнкай, ачучамі. Памядама, каб у іх не было даган, інакш мароз доймае расліну. Вельмі эфектыўна падвойны ўкрыцц. Скажам, спачатку паперы (нават газетамі), а пасля — плёнкай. На малых раслінах можна прыладжваць шклянкі слоік.

Нарэшце, расліны вытрымаюць, калі іх ачучыць зямлёю. Раніцай, як толькі холад адступіць, яшчэ адгарнуць. А можна і пакінуць на суткі, калі холад трымаецца.

23—25 МАЯ 1992 ГОДА
АДДЗЕЛ КУЛЬТУРЫ МАГІЛЁўСКАГА
ГАРВЫКАНКОМА
КУЛЬТУРНА-АСВЕТНІЦКАЯ СУПОЛКА
БЕЛАРУСАУ «МАШЭКА»

ПРАВОДЗЯЦЬ фестываль сусветнай беларускай музыкі

Запрашаем гурты фальклорнага накірунку, бардаў і прадстаўнікоў вашай арганізацыі прыняць удзел у фестывалі.
Выдаткі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь за кошт прымяночага боку.
Аб удзеле ў фестывалі з указаннем назвы гурта альбо прозвішча барда просім паведаміць па адрасу: г. Магілёў, вул. Пешамайская, 8, аддзел культуры Магілёўскага гарвыканкома.
Тэл. 25-02-83, 25-02-20.

ДЛЯ РАБОТЫ НА ПАСАДЗЕ ГАЛОўНАГА ўРАЧА
АЛХОўСКАЙ АМБУЛАТОРЫІ
ЛЯХАВІЦКАГА РАЕНА БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ
ЗАПРАШАЕМ ўРАЧА-ТРАПЕУТА
(пажадана сямейнага).
Службовы аклад складае 2,232 рублі. Прадастаўляецца жыллё — асабняк з усімі выгодамі.
ЗВЯРТАЦЦА НА АДРАС:
225370, Брэсцкая вобласць, г. Ляхавічы,
зап. Пушкіна, 7. Раённая балыцка.
Тэл. 2-14-60
(галоўны ўрач).

КАЛГАС «ШЛЯХ ЛЕНІНА»
КРУГЛЯНСКАГА РАЕНА
МАГІЛЁўСКАЙ ВОБЛАСЦІ
запрашае
НА ЧАСОВУЮ РАБОТУ
БУДАўНІЦАў БРЫГАДЫ
для будаўніцтва жылых дамоў і жылёлага-доўчых памяшканняў.
Калгас забяспечаны будматэрыяламі для поўнага завяршэння будаўніцтва.
Аплата па дамоўленасці.
ЗВЯРТАЦЦА ПА ТЭЛЕФОНАХ:
2-86-46, 2-86-45, 2-86-16.

БУДАўНІЧАЕ, УПРАўЛЕННЕ
«МІНСКЭНЕРГАЖЫЛБUD»
запрашае на работу
кваліфікаваных муляраў, сталёраў, маляроў-тынкароўшчыкаў, кранаўшчыкаў 16-тоннага крана, бляхароў.
Маючы патрэбу забяспечваюцца інтэрнатам. Штомесечна робіцца выплата на харчаванне ў размер 260 рублёў, ёсць льготы па аплаце за электраэнергію. Прадастаўляецца магчымасць атрымання ў бліжэйшы час каператыўнага жылля. У далейшым могуць быць замежныя камандзіроўкі.
ЗВЯРТАЦЦА НА АДРАС:
г. Мінск, вул. Казырская, 29.
Тэл. 21-40-40, 21-37-29.

ДЭБЮТ

Шчыра кажучы, усё менш і менш чытачоў дасягаюць у рэдакцыю свае фотаздымкі. Фотаамаатары сталі не па кішэню здымаць прыгажосці навакольнага, ды яшчэ і пла-

ціць за перасылку бандэроляў са здымкамі. Тым больш прыемна было убачыць, на рэдакцыйным сталі гэтыя цікавыя фотаработы.

ТЭЛЕБАЧАННЕ

13 мая
Беларускае тэлебачанне
8.30. Раніца ўсплывае. 1-я серыя.
8.45. «Карнавал у Венецыі». Кінаварыс.
9.00. Тэлебачанне-школа. Беларуская літаратура. 7-ы клас.
9.30. Студый «Мэта». Літаратурнае тэлебачанне «Вобраз» (паўтор).
10.00. Навіны.
10.30. Фестываль мастацтваў.
10.45. Кінаварыс.
11.00. Кінаварыс.
11.15. Кінаварыс.
11.30. Кінаварыс.
11.45. Кінаварыс.
12.00. Кінаварыс.
12.15. Кінаварыс.
12.30. Кінаварыс.
12.45. Кінаварыс.
13.00. Кінаварыс.
13.15. Кінаварыс.
13.30. Кінаварыс.
13.45. Кінаварыс.
14.00. Кінаварыс.
14.15. Кінаварыс.
14.30. Кінаварыс.
14.45. Кінаварыс.
15.00. Кінаварыс.
15.15. Кінаварыс.
15.30. Кінаварыс.
15.45. Кінаварыс.
16.00. Кінаварыс.
16.15. Кінаварыс.
16.30. Кінаварыс.
16.45. Кінаварыс.
17.00. Кінаварыс.
17.15. Кінаварыс.
17.30. Кінаварыс.
17.45. Кінаварыс.
18.00. Кінаварыс.
18.15. Кінаварыс.
18.30. Кінаварыс.
18.45. Кінаварыс.
19.00. Кінаварыс.
19.15. Кінаварыс.
19.30. Кінаварыс.
19.45. Кінаварыс.
20.00. Кінаварыс.
20.15. Кінаварыс.
20.30. Кінаварыс.
20.45. Кінаварыс.
21.00. Кінаварыс.
21.15. Кінаварыс.
21.30. Кінаварыс.
21.45. Кінаварыс.
22.00. Кінаварыс.
22.15. Кінаварыс.
22.30. Кінаварыс.
22.45. Кінаварыс.
23.00. Кінаварыс.
23.15. Кінаварыс.
23.30. Кінаварыс.
23.45. Кінаварыс.
24.00. Кінаварыс.

7.45. Дзіцячы музычны клуб «440 герц».
8.30. «Прыялы вандрунікаў». Маст. фільм 2-я серыя.
17.00. Навіны.
17.25. Мультифільм.
17.35. Тэатр-92. «Янушэў». Маст. фільм 2-я серыя.
18.35. «Прыялы вандрунікаў». Маст. фільм 2-я серыя.
19.45. Добрыя ночы, малышы! Навіны.
20.00. Тэма.
21.25. Фэрматы.
21.35. Тэл. дзіваства. Урмас От Гутарыш 3-я К. Лічачым.
23.00. Навіны.
23.25. Малышы часу.
0.30. «Толькі ў» ў «Міні-хол».
Маст. фільм.
Канал «Радзе»
2.00. Весткі.
2.20. «Валодзька-невідаўка». Люблінская Л. Рацін.
7.35. Мульти-пуцці. «Каменная вяртэшка».
8.05. Немецкая мова. 1-ы год навучання.
8.35. Волны час. «Дамашні».
8.50. Немецкая мова. 2-гі год навучання.
9.30. Мульти-пуцці. «Верабей».
9.30. Дзіцячая гадзіна (з урокам нямецкай мовы).
10.30. Рэтра. Рэтра Мікалая Нішчэга.
11.20. Руская мова.
11.50. «Санта-Барбара». 43-я серыя.
12.40. Сялянскія пытанні.
13.00. Весткі.
13.05. Там-там-навіны.
15.00. Там-там-навіны.
15.15. Перадача аб адкрыццях парку Бурна-Дэснейленд у Парыжы.
16.15. Тэлеагляд. «Далёкі Усход».
17.00. Т. І. Ка.
17.15. Белая варона. Дзіджэст з лепшых перадач.
18.00. «Прыялы Радзе па футболе». «Асмарал» (Масква) — «Тар-леда» (Масква). 1-ы тайм.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожнага дзеня.
19.30. «Асмарал» (Масква) — «Тар-леда» (Масква). 2-і тайм.
20.15. «РТР — год за два».
20.55. Без рэтуры. А. Папоў у прэс-цэнтры «Рэспубліка».
22.00. Весткі.
22.20. На сесіі ВС Расійскай Федэрацыі.
22.50. Канцэрт Патрысіі Кас.

ЭЛЕКТРА СЕРВІС

прапануе за рублі:

- камп'ютары PC/AT-286 рознай канфігурацыі;
- тэлефаксы;
- кнопачныя тэлефоны з памяццю;
- струменныя прынтэры;
- электронныя пішучыя машыны «Рамонак»;
- тэрмапаперу для факсаў.

НЕАДКЛАДНА АДРУЖКА СА СКЛАДА
У МІНСКУ ПА ФАКТУ АПЛАТЫ.

Аказваем паслугі:

- па аднаўленню селенавых барабанаў для капіравальных апаратаў CANON: NP 1215, NP 1520, FC-2;
- PANK, XEROX, KONICA V-VIX, MINOLTA;
- па рамонту блокаў сілкавання імпартажных камп'ютараў і аргтэхнікі.

Прымаем заказы:

- на пастаўку партый аргтэхнікі;
- на пастаўку тэрмаплёнак для капіравальных апаратаў CANON FC-2;
- на рэалізацыю камп'ютараў і аргтэхнікі ад арганізацый і прыватных асоб.

АДРАС:
Рэспубліка Беларусь,
220038, Мінск,
вул. Калова, 23.
Тэл.: (0172) 360-363,
362-116.
Факс: (0172) 369-355
(кругласутачна).

ВІЛЬНЮСКАЕ ДЗЯРЖАўНАЕ АўТАРАМОНТНАЕ ПРАДПРЫЕМСТВА

прымае

- у КАПІТАЛЬНЫ І БЯГУЧЫ РАМОНТ:
- прэзідыі і заднія масты ЗІЛ, МАЗ;
- кпп ЗІЛ;
- рухавікі ЯМЗ-236 1, 238 1, ЗІЛ-130 II;
- аўтамабілі ЗІЛ-ММЗ-555, 450 2, 45021, ЗІЛ-130, 130 ВІ, МАЗ-5349, 504А, В, 503А, 500;
- аўтобусы ЛАЗ-695Н, Р.

ЗВЯРТАЦЦА:
ВІЛЬНЮС, ВЕРКІЮ, 29,
ТЭЛ. 77-07-35.

РАДЫЁ

14 мая

Апошнія паведамленні: 6.00
7.00 — «Радыёфакт» 8.15 —
«Вясковыя роспачы» 9.15 —
«Сустрачэнне» 11.30 — «Пера-
чы 2-я, заключная» 10.15 —
«Ці натхніла радок пачаць?»
11.00 — «Дал веруучыя і ня-
веруучыя» 11.30 — «Пера-
чы 3-я, заключная» 10.15 —
«Ці натхніла радок пачаць?»
11.00 — «Апошні» 13.00 —
«У абыдзены перапытак» 14.00 —
«Астрадная праграма» 16.05 —
«Сябрына». Праграма для
падлеткаў. 17.00 — «Эканамі-
чны дзень» 17.40 — «Ад на-
шага ўласнага карэспандэн-
та» 18.00 — перадачы аблас-
нога радыё. 19.00 — гумані-
тарна-інфармацыйныя прагра-
мы радыёстанцыі «Беларуская ма-
ладзёжная» 19.45 — вяснорыя
казка. 20.00 — «Дзень нашых
жыццяў» 20.25 — «Апавяд-
дзіне» 21.00 — «Ад шыракага
Мусора» 21.30 — «Прыялы
Радзе» 22.00 — «Клопаты» Медыцын-
скіх весткі. 22.10 — «Мі і свет»
Міжнародная праграма. 23.10 —
«Канцэрт» 0.00 — «Начны на-
рад».

СОВЕТСКАЯ БЕЛОРУССИЯ СЕННЯ У НУМАРЫ

у іраінах Садружнасці.
«Беларускі» «Кур'ер» аб Беларусі.
Інфармацыйны паведамленні.
Яшчэ раз аб рэфармах.
«Слова» за парламентам. На-
таткі нацата парламентаў ка-
рэспандэнты.
Пастава Дзяржкамтэта Рэ-
спублікі Беларусь па працы і
сацыяльнай абароне насельні-
цтва. Міністэрства фінансаў Рэ-
спублікі Беларусь «Аб размерках
дзяржаўных дапамог сем'ям,
якія выхоўваюць дзяцей». «Аб
размерках дзяржаўных стыпен-
дыі навуковых моладзі ва
умовах лібералізацыі цэн», а
таксама паліжаны аб парадку
іх налічання і афармлення.
«Гісторыя вучыцца». Але як
вывучаць гісторыю? Атрымаў
настаўніка гісторыі В. Арлова.
«Дарога і ты». Для аўтама-
тараў.
«Пасадзі». Інфармацыйна-
рэкламныя рэкламы.

НА ДВОРЕ

13 мая

Сення ўдзельна па рэспубліцы
заканчэнне халоднае дажджы-
кай надвор'я, паўднёва-заходні
парывысты вецер. Тэмпература
паветра ў Віцебску, Мінску —
10—12, Магілёве, Гродна — 12
— 14, Брасце, Гомелі — 14—16
градусаў штыта.
У наступныя дзве суткі без
ападкаў. Тэмпература паветра
уначы 1—6 градусаў цяпла. Ме-
сячні заваяваў на 0 да 2 граду-
саў. Тэмпература паветра ўдзень
14 мая — 12—17, 15 мая — 15
— 20 градусаў цяпла.

Л. САНКЕВІЧ,
інжынер-сіноптык.

ДА ўВАГІ ЧЫТАЧЫ!

Аб'ёмы і рэклама ад прад-
прыемстваў, арганізацый, прыв-
атных асоб для апублікавання
у «Звяздзе» прымаюцца па ад-
расу: 220041, г. Мінск, пр. Ф.
Скарыны, 77, паяк № 222.
Даведкі па тэлефоне:
32-35-91.

«Цёплыя» расліны

Ва ўмовах Беларусі сарты многіх культур нармальна раз-
віваюцца не могуць, бо спрыяль-
ны для іх перыяд вельмі карот-
кі. І ўсё ж агароднікі здолелі
прыстасавана і да такіх умоў.
Паўсюдна спеюць агуркі і па-
мідоры, фасолі і фізіаліс, кабач-
кі і гарбузы, пераці і баклажаны.

Спынімся на апошніх. Іх радзі-
ма — Індыя. Там вельмі цё-
плы і вільготны клімат. Брэзу-
мела, расліна выдатна развіва-
ецца і дае багату аддачу.

Летнія месяцы радуюць цяп-
лом і нас. Толькі як пачаць расліну
без прыметных страт (дробныя да ўвагі не бярэм) да
цёплага чэрвеня? Аказваецца,
гэта лёгка дасягнуць расад-
нымі метадамі.

Яшчэ ў сакавіку высеем
папярэдняе прарошчанае насен-
не баклажанаў у ёмістасці з пад-
сыпаным і спецыяльнымі торфа-
брыкетнымі кубікамі. За 60—65
дзён яны выкінуць моцныя лі-
сточкі, стануць дужымі. Нека-

торыя закладуць нават кветка-
выя пушышкі.

Высаджваюць у адкрыты грунт
(зона на поўдзень ад лініі Жло-
бін — Слуцк — Баранавічы —
Брэст) у першай дэкадзе чэр-
веня. Пад плёнку — на астат-
нія тэрыторыі. Чаму такая ре-
спірацыя? А таму, што бакла-
жаны зусім не ведаюць, што
такое мароз. Ім шкодзяць на-
ват халодныя паўночныя вят-
ры. Найлепшая тэмпература для
развіцця — 25—30 градусаў.
Нават пры дваццаці градусах
завязванне і рост пладоў мо-

гуць прыпыніцца! Пры тэмпе-
ратуры плюс 15 кветкі апалаюць.
Недахват вільгаты таксама вя-
дзе да ападання кветак і іх
зніжэння.

Культура вельмі патрабаваль-
ная да ўсёх элементаў сілкаван-
ня. Расце да 50—150 сантыме-
траў. У залежнасці ад сартных
асаблівасцей плод бывае сін-
я, бура-сіняй, бела, цёмна-чэр-
на, чорна, чорна-чырво-
ва. Прадаўжэннасць яго ка-
жэ-чак, ці грушпападобных. Рэзныя
сарты высыпаюць да 120 азім
пояў — за 140—160. Расадку
высаджваюць, як і бульбу, —
адлегласць паміж радкамі і ў
самым радку адпаведна 60 і
30—40 сантыметраў.

У час вегетацыі неабходны
праполкі з рыхленнем мікра-
коў, паліва, барабарыя з зах-
ворваннямі. Абавязкова правес-
ці дзве-тры падкормкі. Бакла-
жаны вельмі любяць настой ка-
равяку і курныя памёткі з да-
бавленнем на выдра гатовай су-
мешы 30 грамаў суперфасфату і
шклянкі попель бяроз.

У далейшым догляд бакла-
жанаў нічым не адрозніваецца
ад догляду памідораў. Толькі
часцей трэба паліваць. І не
вельмі «згаржваюць» расліну пла-
дамі, для чаго лішнія кветкі
абрываюць. Добра і верхавіну
прычыкнуць пасля завязвання
чатырох-пяці пладоў. Сочым,
каб галінка-насынка было не
больш пяці.

Плады збіраюць, калі яны
толькі пачынаюць бурзіць і гар-
каватыя на смак. Зрэзавць плод
разам з пладаножкай. Гэта за-
бяспечыць лепшае захоўванне і
даспаўненне.

Страў з баклажанаў вельмі
много. Чаго варта азім ікар!
Расліна карысная для ўсіх, бо
напалілае работу сэрца, ачы-
шчае кроў.